

Sopimus kerryttämättömiin itsenäistymisvaroihin liittyvien kustannusten korvaamisesta ja menettelytavoista

Kunnanhallitus 02.03.2026 § 49
56/00.04.01/2026

Asian valmistelija:

Kunnanjohtaja Carita Maisila, p. 040 137 5121

Hallintojohtaja Jere Markkanen, p. 040 190 6869

Varsinais-Suomen hyvinvointialue Varhan ja kuntajohtajien välisissä kokouksissa (8.5., 18.6., 8.10. ja 6.11.2025) on käsitelty kuntien sosiaali- ja terveystalveluiden järjestämistä vastuun aikaisia kerryttämättömiä itsenäistymisvaroja ja sopimusten laatimista tähän liittyen. Kokouksessa 6.11. on päätetty, että asiassa sovelletaan viranomaisen itseoikaisumenettelyä. Itseoikaisuna selvitetään kaikkien jälkihuollossa ja huostaanotettuna 1.1.2023 olleiden lasten ja nuorten itsenäistymisvarojen kerryttämisen tilanne ja korjataan mahdollisesti kerryttämättä jääneet itsenäistymisvarat ilman erillisiä vaatimuksia asiakkailta. Varha palkkaa selvitystyöhön henkilön, jonka palkkauskustannukset jaetaan Varhan ja kuntien kesken puoliksi.

Itsenäistymisvaroilla tarkoitetaan lastensuojelulain (417/2007) 77 §:n mukaisia rahavaroja, joilla turvataan kodin ulkopuolelle sijoitetun lapsen itsenäistyminen täysi-ikäistymisen myötä. Nykyisen lain mukaisesti lapsen tai nuoren itsenäistymistä varten on kalenterikuukausittain varattava määrä, joka vastaa vähintään 40 prosenttia hänen sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksuista annetun lain 14 §:ssä tarkoitetuista tuloistaan, korvauksistaan tai saamisistaan. Määrää laskettaessa ei lapsilisää kuitenkaan oteta huomioon. Varojen maksatus on ennen hyvinvointialueuudistusta ollut kuntien vastuulla.

Mynämäen kunnan osalta itsenäistymisvarat sekä niihin liittyvä maksatus olivat Maskun, Mynämäen ja Nousiaisten yhteisen Perusturvakuntayhtymä Akselin vastuulla. Varoja ei kirjattu kunnan taseeseen tai kunnan varoiksi. Akselin kirjanpitoa suorittaneen kirjanpitäjän selvityksen perusteella Akselilla ei ollut lasten itsenäistymisvaroja koskaan taseessa. Joka kuukausi, kun Kelan maksut (lapsilisät yms.) tulivat, niistä siirrettiin hoitomaksuihin kuuluva osa ja loput lasten omille tileille ja tämä välitili nollaantui joka kuukausi. Näin ollen Mynämäen kunnan näkemys on, että Mynämäen osalta itsenäistymisvarat on suoritettu Akselin kautta oikein. Kuntayhtymä on purkautunut 1.1.2023 alkaen ja sen toiminnot sekä henkilökunta siirtyivät Varhalle hyvinvointialueuudistuksessa.

Käytänteet ovat kuitenkin olleet hyvin erilaisia Varsinais-Suomen alueella ja kokonaisuus tässä asiassa hyvin monimutkainen. Nyt käsitellyssä olevan sopimuksen nojalla Varha palkkasi työntekijän selvittämään itsenäistymisvarojen tilanteen taustaa sekä

varmistamaan, että kunnat ovat toimineet itsenäistymisvarojen osalta oikein silloin, kun ne olivat vielä lainmukaisesti kuntien maksatusvastuulla. Sopimuksen nojalla palkattavan työntekijän palkkakustannuksesta Varha vastaisi 50 % osuudella. Toisen puolikkaan osuus jakautuisi kuntien kesken ja Mynämäen kunnan kustannusvastuuosuus olisi 0,75 %.

Varha on laatinut sopimusluonnoksen kerryttämättömiin itsenäistymisvaroihin liittyvien kustannusten korvaamisesta ja menettelytavoista Varhan ja kuntien välillä. Sopimusluonnos on tämän pykälän liitteenä. Sopimukseen täydennetään Mynämäen kunnan tiedot. Sopimusasioissa yhteyshenkilönä toimii kunnanjohtaja Carita Maisila, sopimuksen täytäntöönpanoon liittyvissä asioissa hallintojohtaja Jere Markkanen.

- Liitteet: 1. Sopimusluonnos kerryttämättömiin itsenäistymisvaroihin liittyvien kustannusten korvaamisesta ja menettelytavoista
2. Varsinais-Suomen hyvinvointialue Varhan ja kuntien kustannusvastuuosuudet palkattavan työntekijän palkkauskuluista, itsenäistymisvaroihin liittyvä selvitys
- Esittelijä: Kunnanjohtaja Maisila Carita
- Päätösehdotus: Kunnanhallitus hyväksyy sopimusluonnoksen Mynämäen kunnan osalta ja valtuuttaa kunnanjohtajan neuvottelemaan sopimukseen liittyvistä yksityiskohdista sekä täydentämään ja allekirjoittamaan sopimuksen Mynämäen kunnan puolesta.
- Päätös: Päätösehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.